

“มันสวยดีเหมือนกันนะ ฉันก็เพิ่งตระหนักได้ว่า
มีอะไรหลายอย่างในโลกที่ฉันยังไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นอีกมาก
ฉันยังความเป็นไปได้ของตัวเองอยู่ในข้อจำกัด
ที่ตัวฉันสร้างขึ้นมานานทั้งชีวิตได้ยังไงกัน
ถ้าฉันไม่ได้มาไกลถึงที่นี่ ฉันคงไม่มีทางรู้ว่าฉันไปได้ไกลแค่ไหน”

- ประเสริฐศักดิ์ ปัดมะริด

Shine
Read and Shine

รจขสชด Happy
วันหมดอายุ Expiration Date

ประเสริฐศักดิ์ ปัทมะรัต
เขียน

ทดลองอ่าน

“แต่หนังสือในห้องสมุดไม่เคยลืม
ผีของเมื่อวานกริตร้องสะท้อนอดีตก้องผ่านตัวอักษร
ดึงดูดความสนใจจากนักอ่านหน้าใหม่”
- ประเสริฐศักดิ์ ปัทมะรัต

การอ่านคือรากฐานแห่งชีวิต

คำนำสำนักพิมพ์

Happy Expiration Date สุขสันต์วันหมดอายุ โดย
ประเสริฐศักดิ์ ปัทมะรัต พุดถึงสิ่งที่เรามักกระอักกระอ่วน
เมื่อต้องพุดถึง - ความตาย

แต่ความตายคืออะไรกันแน่ ทำไมคนบางคนไม่อยากพุดถึง
บ้างไม่อยากเผชิญหน้า บ้างทำทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้มันมาถึง
บ้างก็ควบคุมให้มันเป็นไปตามภาพที่ตัวเองประสงค์

ความตายคือจุดจบของชีวิต แต่จริง ๆ แล้วเป็นเช่นนั้น
หรือไม่ ความตายอยู่กับเราทุกวินาทีของชีวิตต่างหาก เพราะ
มันเป็นตัวกระตุ้นให้เราลงมือทำทุกอย่างในชีวิต เรากินอาหาร
เพื่อประทังชีวิต เราออกกำลังกายเพื่อให้สุขภาพดี เราดิ้นรนในวันนี้
เพราะกลัวว่าถ้าเราตายแล้วเราจะไม่ได้ลงมือทำ

ความตายคือแรงขับเคลื่อนของชีวิต เป็นโครงสร้างที่ทำให้
มนุษย์นิยมชีวิตอย่างที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ เพราะความอมตะ
ทำให้เราเลิกให้ความสำคัญกับทุกสิ่ง

แต่ทำไมพวกเราถึงไม่ค่อยคิดถึงความตายกันนะ พวกเรา
น่าจะค่อยบ่อย ๆ ว่าแต่ละคนอยากมีความตายแบบไหนกันบ้าง
คงเป็นบทสนทนาที่แปลกประหลาด แต่ก็ชวนให้เราได้ทำความรู้จัก

กันและกันได้ดีมาก ๆ - ทำไมเราต้องกลัวความตายในเมื่อความตาย
คือสิ่งที่มอบชีวิตให้กับเรา

นี่จึงเป็นที่มาของชื่อเรื่อง *Happy Expiration Date*
สุขสันต์วันหมดอายุ วันตายอาจเป็นเรื่องที่เราควรเฉลิมฉลอง
ไม่ต่างจากวันเกิด

ขอสุขสันต์วันหมดอายุล่วงหน้าแด่ผู้อ่านทุกท่าน

Shine

ทดลองอ่าน

คำนำผู้เขียน

เราต่างพยายามจะยึดอายุสิ่งต่างๆ รอบตัวให้อยู่ไปได้นานที่สุด

เก็บอาหารที่กินไม่หมด แช่แข็งในตู้เย็น หมักดองแปรรูป ขั้บรตป้ายแดงที่เพิ่งถอยออกจากโชว์รูมหลบล่มหลบลูกระนาด ด้วยความทะนุถนอม ปิดกวดเช็ดถูเครื่องมือเครื่องใช้ให้สะอาดเหมือนใหม่ น่าดู เก็บของเล่นลิมิเต็ดใส่กล่องตั้งไว้บนชั้น ไม่หยิบมันออกมาโดนอากาศภายนอก ออกกำลังกายเป็นประจำ เพื่อให้ระบบต่างๆ ของร่างกายทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมือนตอนเด็กๆ หรือแม้แต่ความสัมพันธ์ใดๆ เราต่างพยายามไม่ให้ผิดข้อหมองใจ ประคับประคองต่อไปให้ได้นานที่สุด

มันอาจจะเริ่มจากความรู้สึกเสียดาย ก่อนจะค่อยๆ กลายเป็นความยึดมั่นถือมั่น วางใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างจะดำรงอยู่ เพื่อเราตลอดกาลอย่างนั้น ไม่มีวันเสื่อมสูญ ภูเขายังคงตั้งตระหง่าน แม่น้ำยังคงไหลเอื่อยเฉื่อย ดวงดาราบนท้องนภายังส่องประกาย ที่ตำแหน่งเดิมในทุกคืน ดวงสุริยันจันทรายังคงหมุนเวียนกัน บริหารท้องฟ้าในทุกเมื่อเชิ้อวัน เราอาจปักใจเชื่ออย่างนั้นว่าพระเจ้าใด ๆ ที่เราเคารพกราบไหว้จะยังคงอยู่ สถิต ณ ที่เดิม

อย่างนั้นชั่ววินิจนัณฑ์

แต่ทว่า ดวงดาราบนฟ้าเปลี่ยนองศาไปเล็ก ๆ น้อย ๆ ในทุกปี บางดวงเกิดใหม่ บางดวงดับหายไป ภูเขาสูงตระหง่านก็สึกกร่อนทีละเล็กละน้อยจนพังทลาย แม่น้ำเซาะตลิ่งเพื่อเปลี่ยนทิศทางอยู่ตลอด ภาพสะท้อนในกระจกที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขวบปี เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด ไม่มีสิ่งใดจีรัง เพราะแม้แต่พระเจ้าเองก็หนีไม่พ้นความเปลี่ยนแปลง การเสื่อมสลาย เพราะพระเจ้าแก่ได้ พระเจ้าแก่แล้ว พระเจ้าตายได้ และพระเจื่อก็ตายแล้วมากมาย

ทุกสรรพสิ่งล้วนมีวันหมดอายุ ขึ้นอยู่กับว่าเราจะยึดมั่นเอาไว้นานแค่ไหน เหนียวรั้งมันไว้ด้วยเหตุผลอะไร

หลายสิ่ง วันหมดอายุถูกแปะป้ายติดฉลากตั้งแต่ออกจากโรงงาน แต่บางสิ่งกลับไม่อาจล่วงรู้ได้เลยว่าวันสุดท้ายนั้นจะมาถึงเมื่อไร

นี่คือเก้าเรื่องสั้น ที่เกี่ยวกับวันหมดอายุที่ศิลปินเข้ามาหามนุษย์ทุกผู้ทุกนามด้วยรูปแบบที่ต่างกัน ตัวละครเหล่านั้น อาจจะเป็นภาพสะท้อนของผู้คนที่รับมือกับวันหมดอายุที่ใกล้เข้ามา บ้างปฏิเสธ บ้างก่นด่า บ้างสำนึก บ้างเสียดาย บ้างหลบหนี บ้างต่อสู้ฝ่าฟัน บ้างยอมศิโรราบ แต่ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม พวกเราและพวกเขาเหล่านั้นต่างหนีไม่พ้นวันหมดอายุของตนที่จะมาเยี่ยมเยือนในไม่ช้า

หวังว่าเมื่อถึงวันนั้น พวกเราทุกคนจะเปิดประตูต้อนรับ
อย่างเป็นมิตร เชื้อเชิญมันเข้ามาในฐานะที่เท่าเทียม
เพื่อเฉลิมฉลองให้กับการจากลาครั้งสุดท้าย ชนแก้ว
แล้วเป่าเทียนเพื่อจะได้กล่าวอย่างเต็มภาคภูมิว่า
“สุขสันต์วันหมดอายุ”

ประเสริฐศักดิ์ ปัตมะริด

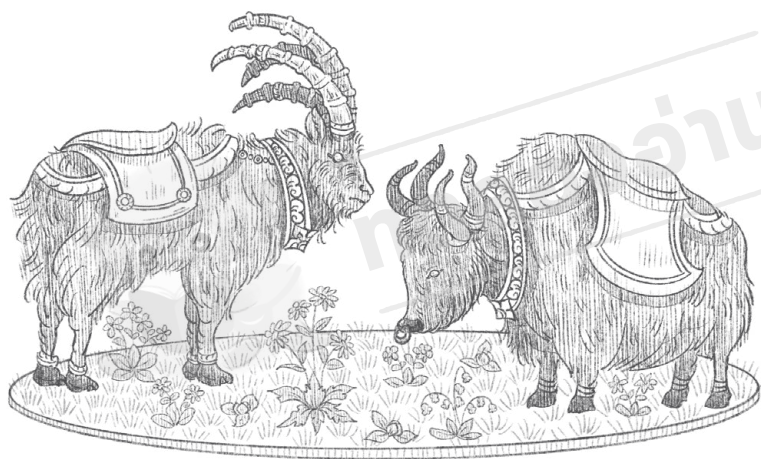
ทดลองอ่าน

สารบัญ

1. บ้านวิม้งสา	1
2. ตัณหากลับ	33
3. R6M (Recall 6 months)	61
4. บรรลุมิติภาวะ	87
5. ผม เดินย่อง	125
6. ตู๋เย็นแม่	151
7. สู้ขลุ่ยวันหมดอายุ	183
8. วอร์ดติดต่อญาติไม่ได้	207
9. มีความเกี่ยวข้องเป็น...	239

ทดลองอ่าน

บ้านวิมังสา

“ฉันอยู่ที่ไหน”

ชายชราถาม รู้สึกตัวลืมตาตื่นขึ้นมาหันรีหันขวาง มองไปรอบข้างไม่เจอสิ่งคุ้นเคยสักอย่าง สักอย่างตั้งแต่ผ้าห่มเนื้อบางหยาบพิมพ์ตราอะไรบางอย่างเต็มผืนเป็นลายเดียว ลายเดียวกันที่ลามมาอยู่บนเสื้อและกางเกงที่เขากำลังสวมเข้าสู่ชุด ชุดผู้ป่วยเนื้อผ้าสากรอบรงเบาแต่ແບ່ງ ร้างที่ร้อนวูบวาบไปทั่วสรรพางค์กาย กายบวมท้วมพุงพลุ้ยอ้วนนอนอยู่บนเตียงเหล็กขึ้นสนิมสนิมผุๆ เกาะกรังบนทุกโลหะในห้องอย่างว่าเหวเป็ลยวเหงาเหงาร้ายกาจที่จู่โจมฉับพลันจนเต็มท้วมในหัว หัวกลวงเปล่าที่พยายามปะติดปะต่อคำที่พอจะนึกออกให้ต่อเนื่องอย่างกระท่อนกระแท่น

ชายชราคิดว่าจำบางอย่างได้ แต่หลายอย่างกลับเลือนรางทุกอย่างที่ปรากฏขึ้นตรงหน้าดูแปลกใหม่หากแต่แปลกแยกในเวลาเดียวกัน นอกจากต้นลำดวนต้นเดิมที่ผลิดอกสีเหลืองนวล

เต็มต้นนอกหน้าต่างแล้ว ผู้ดูแลหนุ่มท่าทางใจดีคนนี้ก็เป็นอย่างที่เขาคำได้และคุ้นเคย

“ฉันอยู่ที่ไหน มานพ” ชายชราอ่านอักษรตัวเขียนบนป้ายชื่อแถวๆ ออกซ้าย ที่ผู้ดูแลหนุ่มจับขยับอำนวยความสะดวกให้สายตาพบว่าเลื่อนของเขาอ่านได้ชัดขึ้น

“เราอยู่ที่บ้านวิม้งสาครรับท่าน” เสียงทุ้มๆ และสีหน้ายิ้มแย้มทำให้ชายชราสบายใจอย่างประหลาด แต่ไม่เท่าสรรพนามที่ชายหนุ่มเลือกใช้แทนตัวเขา

ท่าน คำหนึ่งพยางค์ที่ทำให้ชายชราเชิดหน้าขึ้นเล็กน้อย เขาคุ่นเคยกับคำนี้มากกว่าชื่อเสียงเรียงนามที่เขาลืมไปแล้วเสียอีก คำที่เหมือนจะยกยอให้ร่างพุงพลั้ยของเขาลอยขึ้นสูงกว่าเตียงสนิมบุโรทั่งใกล้พังเตียงนี้ ลอยสูงเหนือกว่ามานพและใครก็ตามบนโลกใบนี้ เขารู้สึกสนิทใจและชอบให้ใครเรียกเขาด้วยคำนั้นราวกับว่าเขาจำใครๆ เหล่านั้นได้ในความทรงจำอันรางเลือน ใครๆ ก็อ่อนน้อมถ่อมตัวขึ้นมากทันใดเวลาเรียกเขาด้วยคำคำนี้ คำเดียวกับที่มานพพิทโทษเอ่ยอย่างยิ้มแย้ม ระหว่างยื่นมือสากๆ หนักแน่นมาบีบคั้นแล้วกระซอกมือเหียวๆ ลั่นเทาของท่านอย่างแรง จนท่านเองตกใจเกือบจะกริ๊ดร้องออกมา

“เจ็บนิดนึงนะครับท่าน” มานพยังคงสุภาพและยิ้มแย้มระดับเดิม เพียงแต่แวตากลั้วว่างเปล่าและเหนียวหนำย ชายชราเข้าใจดี เขาคำได้อีกว่านี่คือกิจวัตรเพียงไม่ก็อย่างที่มาพต้องทำ

กับร่างกายผุ ๆ ขึ้นสนิมนี้ทุกเช้า เข็มสีเงินแหลมขนาดเขื่องเสียบแทงลงไปใต้หนังเหี่ยว ๆ หลังมือสันเทาของท่านอย่างจงใจ ความเจ็บปวดเป็นอีกอย่างที่ชายชราคุ้นเคย จึงอดกลั้นลมหายใจ ออกเอาไว้ให้แน่นอึดอัดอยู่ในอก ไม่ยอมเปล่งกริตรี่องออกมาให้เสียเกียรติ

“เสร็จแล้วครับท่าน ท่านเก่งมากเลยครับ” มานพชมชายชราคุ้นเคยกับคำชมเช่นนี้ดี รู้สึกพึงใจอย่างว่าง่ายที่ทำการกิจอะไรบางอย่างสำเร็จ เพื่อให้มนุษย์คนเดียวอีกคนในห้องโถง ๆ ห้องนี้พอใจ

“ฉันอยู่ที่ไหนนะ มานพ” ชายชรานึกอยากถามคำถามเดิมแม่รู้ว่าเคยถามไปแล้ว

“บ้านวิม้งสาครรับท่าน”

มานพตอบคำถามเดิมอย่างใจเย็นระหว่างแขวนถุงน้ำเกลือไว้กับขาตั้ง หยดน้ำเกลือผสมยาสีแปลก ๆ เจือจาง ค่อย ๆ หยดไหลลงมาในเส้นเลือดดำหลังมือซ้ายของเขาที่ละหยด...ที่ละหยด เชื่องช้าแต่อ่อนโยน อาการร้อนวูบวาบทั่วสรรพางค์กายก่อนหน้า ที่ชายชราเองก็ลืมไปแล้วค่อย ๆ ทุเลาลงอย่างสบายใจ

“ท่านอยากให้ผมทวนให้ฟังหรือครับว่าบ้านวิม้งสาครคืออะไร”

ชายชราพยักหน้าหงิก ๆ อย่างว่าง่าย เปล่อี่ยมยิ่งพินให้มานพอย่างสนิทใจ พลางนึกดีใจว่าพินตัวเองยังอยู่ครบ สึกบิณไปหลายซี่และโยกคลอนบ้างแต่ยังอยู่ครบ นึกขึ้นได้

ถึงชนแปรงแข็ง ๆ และยาสีฟันร่วนสากลิ้นที่มานพกำชับให้ท่านแปรงหน้ากระจกซุ่นมั่วแตกร้าวก่อนนอนเมื่อคืนวาน ตอนที่ท่านเริ่มจำได้ว่าเคยถามคำถามเดิมนี้นี้กับใครสักคน แต่ชายชรากลับจำไม่ได้ว่าคำตอบเดิมนั้นคืออะไร **บ้านวิมังสา**คือสถานที่สำหรับทำอะไร

“บ้านวิมังสาคือสถานที่พำนักสุดท้ายของนักโทษอย่างท่านครับ...”

มานพตอบอย่างใจเย็นด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มเช่นเดิม ระหว่างสาละวนนิดยาสีแปลก ๆ อีกเข็มลงถุงน้ำเกลืออย่างชำนาญ หยอดน้ำเกลือเจือจางผสมสีใหม่ นำความผ่อนคลายกระจายสู่กระแสเลือด ชายชราเผลอยิ้มเคลิบเคลิ้มตอนฟังมานพจระไนเนื้อหาหนัก ๆ โดยไม่ได้ตั้งใจ

“...หลังจากที่ศาลตัดสินให้ท่านต้องจำคุกตลอดชีวิต ด้วยอายุและปัญหาสุขภาพ ทางกรรมาธิการให้ท่านอยู่ในสถานพินิจพิเศษที่ออกแบบมาให้เป็นบ้านพักคนชราด้วย บ้านสี่หลังตั้งชื่อตามอิทธิบาทสี่เพื่อแสดงให้เห็นหนทางสู่ความสำเร็จ ที่คนรุ่นพวกเราพยายามทำให้สังคมมองเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ของคนอย่างท่านครับ บ้านทั้งสี่ประกอบด้วย **บ้านฉันทะ** **บ้านวิริยะ** **บ้านจิตตะ** แล้วก็ **บ้านวิมังสา** ศาลเลือกให้ท่านอยู่บ้านวิมังสา เพื่อให้ท่านวิเคราะห์ใคร่ครวญสิ่งที่ท่านทำลงไปตลอดชีวิตของท่านครับ”

ชายชรานิ่งอึ้ง เพราะแม้ขณะที่ยาสีแปลกตามีฤทธิ์สร้าง

ความเคลิบเคลิ้มแล้วลดความร้อนรู้ม แต่ข้อมูลไม่ก็ประโยค
ที่มานพเพ่งบอกทำให้ใบหน้าของชายชราร้อนผ่าว ก้อนอืดอัด
จุกขึ้นมาทักบอกจนหายใจไม่ทั่วท้องยิ่งกว่าตอนที่มานพแทงเข็ม
น้ำเกลือ นี่เขาเป็นนักโทษหรือ

“นี่ฉันเป็นคนเลวหรือ” ชายชราถามตะกุกตะกัก

มานพไม่ตอบ ไม่แม้แต่พยักหน้า ชายชราเห็นรอยยิ้ม
อ่อนโยนบนใบหน้าผู้ดูแลหนุ่มรูปหายไปเสียวินาทีหนึ่ง วินาที
เดียวกับที่ปรากฏแหวตาลูกโชนรูปไหวเหมือนกันไม้ขีดไฟถูกจุด
ในนัยน์ตาดำมืด แหวตานั้นค่อยจ้องกลับมาเมื่อชายชราเพลอ
เขาจำได้ว่าเคยเห็นแหวตานี้สะท้อนในกระจกซุ้มมัวแตกร้าง
เมื่อคืนวานตอนบังคับให้เขาแปรงฟัน แหวตาเดียวกันนั้นวาวโรจน์
ขึ้นชั่วขณะตอนหัวใจแทงเข็มพรวดเดียวโดยไม่สนใจความเจ็บปวด
ใด แหวตาไม้ขีดไฟทำให้รอยยิ้มอ่อนโยนมีความหมายใหม่
เป็นเสแสร้งแก้งทำ

รอยยิ้มเคลิบเคลิ้มที่ระบายบนใบหน้าชายชราอย่างพุ่มเพื่อย
พลันหุบหายตามไปด้วย หลังเข้าใจว่าทุกอย่างที่มานพทำให้คือ
การกลั่นใจทำตามหน้าที่ ตอนนั้นเองที่ชายชรารู้สึกแปลกไป
มนุษย์คนเดียวอีกคนในห้องโถงๆ และต้นลำตวนต้นเดิม
ที่ผลิดอกสีเหลืองนวลเต็มต้นนอกหน้าต่างค่อยๆ ถอยห่างออก
จากตัวเขาไป สนิมผุเกาะกรังบนความรู้สึกผิดในหัวเขาอย่าง
ว่าเหวเป็ลี่ยวเหงา ความเหงาร้ายกาจจู่โจมเข้ามาจับปล้นจน

เต็มท่อมในห้อง

“แล้วลูก ๆ กับเมียละ ครอบครัวนั้นละ” ชายชรากระวนกระวาย ตวัดเหยียงเกี่ยวหาความสัมพันธ์กับคนอื่นนอกจากมานพที่พอนึกขึ้นได้

“จากไปหมดแล้วครับ คนในครอบครัวท่าน เหลือแค่ท่านครับ” มานพใจเย็นเช่นเดิม

“เป็นอะไรตาย” ชายชราเสียงลั่น ใจคอไม่ดี

“ถูกรุมประชาทัณฑ์ครับ”

ตอนนั้นเองที่ชายชราจำได้ น้ำตาไหลออกมาเป็นสาย ก้อนแน่นจุกอกเมื่อครูลั้นขึ้นมาจ่ออุตที่คอหอยจนเขาไม่สามารถพูดคำใด ๆ ออกมาได้อีก

“ไม่เป็นไรครับท่าน เดี่ยวพรงนี้ท่านก็ลืม ตามสบายนะครับ เดี่ยวผมกลับมาเปลี่ยนอาหารส่ายย่างให้ตอนมื้อเที่ยง” มานพยิ้มอ่อนโยนตามหน้าที่ ชายชราจ้ารอยยิ้มได้ชื่นใจ มานพยิ้มให้เขาอย่างนั้นทุกวัน

เสียงออดแอดของล้อรถเข็นยาขึ้นสนิมค่อย ๆ เคลื่อนออกไปจากห้อง ทิ้งให้ชายชราในชุดผู้ป่วยลายเดียวกันกับผ้าห่มหนึ่งนึ่งหน้าร้อนผ่าวหายใจไม่ทั่วท้องบนเตียงเหล็กขึ้นสนิมอย่างเนิ่นนาน จ้องมองต้นลำตวนที่อยู่ไกลลิบนอกหน้าต่างอย่างเดียวดาย

วิเคราะห์ใคร่ครวญสิ่งที่เคยทำลงไปตลอดชีวิตที่ผ่านมา
ในบ้านวิม้งสา

...

“ฉันป่วยเป็นอะไร”

ชายชราถาม แต่มานพเลี้ยงตอบด้วยรอยยิ้มอ่อนโยน ดังเช่นเมื่อก่อน ผู้ดูแลหนุ่มเข็นเขานอกจากห้องเพื่อพาไปไหนสักที่ ล้อรถเข็นขึ้นสลิ้มเคลื่อนผ่านโถงทางเดินกว้าง ช่างๆ เปิดให้เห็นสวนกว้างที่มีลำดวนปลูกอยู่เต็ม ดอกสีเหลืองนวลเมื่อบานบนต้นก็ดูงามสง่าดี แต่ปัญหาก็คือมันเริ่มปลิดปลิวลงมากองอยู่บนพื้นโคลนเหนอะเหนะ รอยรองเท้าผ้าใบและรอยล้อรถเข็นเหยียบย่ำกลีบดอกบอบบางจนจมดิน ทั้งรอยเปื้อนเปรอะเลอะเทอะสีน้ำตาลโคลนบนกลีบดอกไม้สีนวลเต็มทั่วสนามข้างทางเดิน

สภาพโดยรวมภายนอกของบ้านวิม้งสักก็ไม่ได้ดีไปกว่าห้องโถงๆ ของเขานัก สลิ้มๆ เกาะกรังบนโลหะทุกอย่างในอาคารจนดูเวทนาอาดูร สีเส้นตามผนังผุแตกกะเทาะลอกหล่นเผยความอัปลักษณ์ของปูนเปลือยตะปุ่มตะป่ำ ผู้ดูแลหนุ่มหลายคนใส่รูปแบบเหมือนมานพและเข็นนักโทษที่สภาพร่างกายเหมือนชายชราสวนกันไปมาขวกไขว่ นักโทษทุกคนไม่มีโซ่ล่ามหรือถูกคล้องกุญแจมือ มีแต่สายน้ำเกลือระโยงระยางจากเข็มแหลมหลังมือซ้ายสู่ถุงน้ำเกลือที่ห้อยโตงเตงบนเสารถเข็นขึ้นสลิ้มชายชราไม่ได้คิดไปเองว่าคนอื่นบนรถเข็นคันอื่นมักรีบหลบตา งุดหัวลง หรือหันหน้าเฉไฉไปทางอื่นเมื่อเจอสบตาเขา

“ไม่มีผู้หญิงเลยเหรอ มานพ” ชายชราสงสัย ไม่ลืมที่จะอ่านป้ายชื่อที่ก๊ัดไว้บนอกซ้าย

“ระเบียนเรือนจำแยกชายหญิงมาตั้งแต่สมัยท่านครับ พวกเรายังไม่ทันเปลี่ยนแปลงอะไร”

คำตอบของมานพชวนให้ชายชรายิ่งสงสัย คำถามมากมาย ผุดขึ้นในหัวขึ้นสนิม แต่ก็ไม่กล้าปริปากถาม เขาอาจจะเกรงใจ หรืออับอายที่ต้องรบกวนมานพด้วยคำถามเดิมซ้ำแล้วซ้ำเล่า คำถามที่อาจจะถามมานพมาไม่รู้ตั้งกี่ครั้ง แต่หัวเขากลับจดจำคำตอบใดๆ ไม่ได้ เขาแค่ไม่อยากจะเพิ่มภาระให้มนุษย์คนเดียวที่เขาเหลืออยู่ไปมากกว่านี้ เขาแค่ไม่อยากรู้สึกเป็นภาระไปมากกว่านี้

“ถ้าท่านสงสัยอะไร ถามผมได้เลยนะครับ ผมยินดีทวนความจำให้” มานพเหมือนอ่านใจเขาออก หรือไม่เขาและมานพก็อาจจะอยู่ในความกระอักกระอ่วนเช่นนี้ในทุกวัน

“แล้วนี้จะพาฉันไปไหน”

“ไปให้หมอตรวจร่างกายตามรอบหกเดือนครับ”

“ฉันป่วยเป็นอะไรเหรอ” ชายชราถามคำถามเดิมซ้ำ มานพดูกระอักกระอ่วนขึ้นทันที

“ท่านรอฟังคำตอบจากคุณหมอดีกว่านะครับ”

พอล้อรถเข็นขึ้นสนิมเคลื่อนผ่านโชนห้องพัก สถานพยาบาลย่อมๆ ก็ปรากฏ บุรุษพยาบาลในชุดสกรับสีกระสอบตุ่นๆ เดินขวักไขว่จดคำวิเคราะห์ผลจากเครื่องตรวจต่างๆ ที่ส่งเสียง

ตีตื้นดูตำราคาถา นักโทษเหล่าหลายคนให้ความร่วมมือในการตรวจร่างกายเป็นอย่างดี ออกจะดีและนิ่งเกินไปด้วยซ้ำ บุรุษพยาบาลสั่งให้ทำอะไรก็ตามโดยไม่หือฮือผิวดิวิสัย บางคนอ้าปากค้างปล่อยให้น้ำลายไหลยืดย้อยไม่สนใจจะเช็ด อเนกอนาถเหมือนผลไม้ใกล้บูดในกระเช้าของขวัญ เที้ยวซ้ำจนรสชาติจืดจางเริ่มส่งกลิ่นผิดปกติแต่ยังไม่หมดอายุ เคยวางทิ้งไว้อย่างไรก็เลยวางค้างไว้ที่เดิมอยู่อย่างนั้น ไม่มีใครกล้าหยิบขึ้นมากกระเดือกกลืนและก็ยังไม่มีใครกล้าหยิบออกไปทิ้ง

ชายชราอดคิดไม่ได้ว่า ถูกรุ่นน้ำเกลือสีแปลกๆ ที่ห้อยบนเสาข้างเก้าอี้ของนักโทษทุกคนหยดยาทำให้เคลิบเคลิ้มเหมือนที่เขาโดนเมื่อวานหรือเปล่า ชายชราแปลกใจที่เขายังจำได้ จำได้แม้กระทั่งชื่อบ้านวิม้งสา พลันเหลือบตาเงยหน้าหันไปทางซ้ายเก้าอี้รถเข็นของเขาเองก็มีเสาถูกรุ่นน้ำเกลือห้อยอยู่เช่นกัน สารละลายสีเหลืองเจือจางกำลังหยดและไหลเข้าเส้นเลือดของเขาที่ละหยดแต่ละหยดค่อยๆ ทำให้แขนขาเขาอ่อนเปลี้ยไร้เรี่ยวแรง ขยับตัวไม่ได้แม้ยังมีสัมปชัญญะครบถ้วน มีคำถามอีกมากมายที่เขาอยากจะเอ่ยปากถามมานพ แต่گرامชากรไรกรกลับห้อยอ้าค้างอย่างนั้น น้ำลายไหลย้อยเป็นสาย ก้อนแน่นจุกอกเมื่อครูลิ้นขึ้นมาจ่ออุตที่คอหอยจนไม่สามารถพูดคำใด

“ออกฤทธิ์สักทีนะ จะได้ไม่ถามอะไรมาก” ชายคนหนึ่งในชุดเสื้อกาวนถือแฟ้มออกมา จ้องชายชราด้วยสายตากินเลือด-

กินเนื้อ ชายคนนี้ไม่แม้กระทั่งสร้างยิ้มเหมือนมานพ ความ
จงเกลียดจงชังบริสุทธิ์อาบอิมไปบนกล้ำเนื้อทุกมัดบนใบหน้า

“อาการเป็นไบบ้างครับคุณหมอ” มานพถามอย่างสุภาพ
เช่นเดิม

“ถามทำไม” หมอในชุดกาวน์พาลหงุดหงิดใส่มานพไปด้วย
ชายชรากรอกตามองสองคนนั้นคุยกัน เขาเคลื่อนไหวได้แค่นั้น

“ก็...” มานพอ้าอึ้ง

“อยากรู้ว่าใกล้ตายหรือยังใช่ไหม” หมอจี้

“เปล่าครับ จะได้รู้ว่าต้องดูแลยังไงหลังจากนี้มากกว่า”

“อ้อ เพราะงานสินะ ลืมไปแล้วเหอะว่ามันเคยทำอะไร
กับพวกเราไว้”

“ไม่ลืมครับ แต่ที่หมอรักษาเขาเอาไว้ ก็เพราะงาน
เหมือนกันนี่ครับ พวกเราตัดสินใจเก็บเขาไว้ก็เพื่อแบบนั้นไม่ใช่
เหอะครับ” มานพย่น หมอผู้จุนเจือวชะงัก หันไปใช้อุปกรณ์
เสียงตืดตูดนำรัศมีมาตรวจร่างกายของชายชราอย่างเสียไม่ได้
เอกซเรย์ เอ็มอาร์ไอ และเครื่องครอบหัวแปลกๆ ที่ชายชรา
ไม่รู้จัก คงเป็นเครื่องมือเครื่องไม้สมัยใหม่ที่ชายชราไม่คุ้นเคย
แต่ที่เขาคุ้นเคยแน่ๆ คือเข็มสีเงินขนาดเขื่องเข็มแล้วเข็มเล่า
แทงลงไปข้อพับ ไขสันหลัง ในช่องปาก น่าแปลกใจที่ชายชรา
ไม่ได้รู้สึกเจ็บปวดเท่ากับข้อความที่หมอคุยกับมานพหลังจากนั้น

“เซลล์มะเร็งเม็ดเลือดถูกควบคุมได้ดี ยาแบบพุ่งเป้า

ตัวใหม่ให้ผลนำมหัสจรรย์ทีเดียว แม้ในเคสที่แพร่กระจายไปทั่วร่างอย่างนี้ก็เถอะ ค่าไต ค่าตับทุกอย่างดูดี น้ำตาลไขมันก็อยู่ในเกณฑ์ แต่เหมือนว่าอาการอัลไซเมอร์จะแยลง ความทรงจำระยะสั้นอาจจะยังเป็นๆ หายๆ แต่ความทรงจำระยะยาวกำลังจะหายไปทั้งหมด” หมอแจงแม้จะดูหัวเสียอยู่ไม่น้อย ชายชราแปลกใจที่เห็นอาการนั้นเผยออกจากมานพเช่นกัน

“นั่นแสดงว่ามันกำลังจะแข็งแรงขึ้น แต่จะจำอะไรที่เคยทำไม่ได้เลยหรือครับ”

ชายชราตกใจที่มานพเปลี่ยนสรรพนาม เรียกเขาราวกับเป็นสิ่งที่ไม่ควรสิ่งอยู่ตรงนั้น

“ใช่แล้ว อีกไม่นานมันจะจำอะไรไม่ได้อีกต่อไป” หมอตอบแค่นั้น

ชายชราเห็นว่ามานพนิ่งไป ลูกตาของเขากลอกไปมาระหว่างหมอและมานพ เห็นแววตาสองคู่จ้องมาที่เขาอย่างกินเลือดกินเนื้อ เขารู้สึกราวทั้งใจ อยากจะอ้าปากถามคำถามสำคัญทั้งน้ำลายที่เอ่อไหลท่วมปาก

นี่มันเป็นคนเลวอย่างนั้นหรือ

“ถ้ามันจำอะไรไม่ได้ เราจะให้อยู่บ้านนี้ต่อไปทำไม” มานพโผล่ออกมา ชัดว่าเป็นครั้งแรกที่เขาและมานพตกอยู่ในสถานการณ์กระอักกระอ่วนเช่นวันนี้ ผู้ดูแลหนุ่มคลำป้ายชื่ออย่างใจลอย

“ยากเหมือนกันนะที่ต้องรักษาชีวิตให้อยู่ต่อไป ทั้งๆที่...
ก็ชีวิตแล้วละ เพราะมัน” หมอขอขบกรามแน่น สาดสายตา
เคียดแค้นมาจ้องเขาอย่างเปิดเผย

จู่ๆ ภาพบางอย่างผุดขึ้นมาในความทรงจำของชายชรา
ต้นลำตวนนอกหน้าต่างเคลื่อนที่เข้ามาใกล้เขาอย่างอัศจรรย์
ในความคิด มันสูงใหญ่เท่าต้นตาล แผ่กิ่งก้านสาขาลงการ
ย่นยาวออกไปจนสุดลานสายตา ตอนนั้นเองที่เหนือท้องฟ้าก่อตัว
เป็นเมฆสีดำพายุฟ้าคะนองแปลบปลาบ ฝนโหมกระหน่ำเริ่มตก
แหวกอากาศส่งเสียงร้องคำรามอีกทีก็กัมปนาท ดาหน้าทะเลหวั่นไหว
ทำลายทุกอย่างที่ขวางทางมัน ดอกลำตวนสีเหลืองนวลเริ่ม
ปลิดปลิวลงมาจากฐานดอกที่ละดอก ทั้งดอกตูม ทั้งดอกบาน
หรือแม้แต่ดอกที่ผสมเกสรแล้วกำลังสร้างเมล็ดอยู่ในรังไข่ ไม่เว้น
แม้แต่ใบ แขนงกิ่งก้าน กระพี้เนื้อไม้ภายในลำต้น สิ่งที่เคย
งดงามเริ่มอัปลักษณ์แห่งวิน สิ่งที่กำลังเจริญงอกงามเริ่มหักร่วง
พังทลาย สิ่งที่ยืนหยัดตั้งตระหง่านท้าทายมานานเป็นสิบเป็นร้อยปี
เริ่มสั่นไหวโงนแง่นเพียงชั่วไม่กี่วินาที มีเสียงกริตรี้องปานจะขาดใจ
ดังระฆังแข่งแซ่ แต่กระนั้นรากของต้นลำตวนก็พยายามยึดรั้ง
กับพื้นโคลนง่อนแง่นเฉอะแฉะไว้แน่น รอยร่องเท้าคอมแบต
และรอยล้อรถยนต์เหยียบย่ำกลีบดอกไม้บอบบางนั้นจนจมดิน
ทั้งรอยมลทินสีแดงเลือดบนกลีบดอกไม้สีนวลเต็มทั่วสนาม
ข้างทางเดิน

“เผามันให้ราบ” ชายชราพูดทวนประโยคนั้นในความทรงจำ โดยไม่ได้ขยับปากน้ำลายเลอะยี่ด

ตอนนั้นเอง ที่ลูกไฟมฤตยูดวงใหญ่พุ่งผ่านอากาศ ปะทะเข้าอย่างจังกับรากของต้นลำดวนที่พยายามยึดรั้งกับพื้นโคลน ง่อนแง่นแฉะแฉะในวาระสุดท้าย เกิดดวงไฟสีส้มสว่างเจิดจ้า ดวงมหิมาที่ขยายตัวออกไปในทุกทิศทางอย่างรวดเร็วจนสุด ลานสายตา อะไรที่มันสัมผัส ไม่ว่าจะเป็นกลีบดอก ลำต้น กิ่งก้าน หรือแม้แต่ฐานรากถูกเผาให้ระเหิดหายไปเป็นจุณด้วยความร้อนบรรลัยกาลป์ ไม่มีสิ่งใดรอดพ้น ไม่มีสิ่งใดหลงเหลือ นอกจากเมฆรูปเห็ดขนาดยักษ์ ปรากฏตระหง่านสูงใหญ่กว่า ต้นตาล เป็นร้อยเท่า เป็นพันเท่า

ชายชราตกใจตาเหลือก เหงื่ออาฟแห่งความรู้สึกลึกซึ้งผุดขึ้นทั่วตัว แม้จะขยับร่างกายส่วนอื่นไม่ได้

“พวกเราพัฒนารักษาจนมันหาย แต่น่าเสียดายแทนน้องสาวฉัน” หมอทอดถอนใจ

“น่าเสียดายแทนพ่อแม่กับญาติผม” มานพเสริม

“ชะ...ขอ...โทษ” ชายชราพยายามพูดเท่าที่สามารถบังคับปากสู้กับฤทธิ์ยา

“ไม่เป็นไรครับท่าน เดี่ยวพรุ่งนี้ท่านก็ลืม เพราะยังงาท่านก็จำพวกเขาเหล่านั้นไม่ได้ตั้งแต่แรกอยู่แล้ว”

...

“ฉันเป็นใคร”

ชายชราถามเป็นประโยคแรกเมื่อลืมตาตื่นขึ้นเห็นมานพเงาเลื่อนจางของต้นลำดวนนอกหน้าต่างถูกล้อมด้วยแสงจำนนวงเหนียวกักขังเอาไว้ให้อยู่แค่นั้นที่โคนต้น ดวงอาทิตย์ตอนเที่ยงวันคงอยู่เหนือขึ้นไปโดยไร้เมฆบัง

เวลานี้ควรจะเป็นเวลาอาหารเที่ยงของเขา โจ๊กจืดชืดไร้รสชาติแต่เปี่ยมด้วยสารอาหารอย่างที่เขาเคยบอกตอนเคี้ยวเคี้ยวบ้วนเขา แต่เที่ยงนี้มานพกลับไม่ได้ดูกระตือรือร้นสักเท่าไร นั่งจ้องเงาจางๆ ที่โคนต้นอย่างเลื่อนลอย ตักโจ๊กขึ้นเหนียวค้ำช้อนค้ำงาไว้อย่างนั้น แม้กระทั่งกราบข้าวแห้งเกรอะกรังที่มุมปากของชายชรา มานพกลับปล่อยให้เขาหลับไปทั้งอย่างนั้น ไม่สนใจเช็ดให้ ไม่สนใจว่าเขาจะเป็นตายร้ายดียังไง ไม่สนใจตอบคำถามของเขา

ชายชราดึงเสื้อลายเดียวกับผ้าห่มขึ้นมาเช็ดปากเอง เหลือบไปมองมานพที่นั่งเฉยเมยอยู่ที่ข้างเตียง ไม่ปรากฏเห็นถุงน้ำเกลือและสายท่อระยะโยงระยาง หลังมือเหี่ยวๆ ก็มีแค่รอยแผลเป็นจากการแทงเข็มครั้งเก่า วันนี้ไม่มีเข็มสีเงินขนาดเขื่องที่เหนียวรั้งเขาเอาไว้กับเตียงอีกต่อไปแล้ว

“ฉันขอออกไปเดินสูดอากาศข้างนอกได้ไหม มานพ”

ชายชราอ่านชื่อที่ป้าย ถ้ามึงขออนุญาต ผู้ดูแลหนุ่มสะดุ้ง
แล้วรีบวางสามโจ๊กไว้ข้างเตียง

“ได้สิครับท่าน ให้ผมประกอบไหม”

ชายชรา รู้สึกว่าผู้ดูแลคนเดิมของเขากลับมาแล้ว ตอนเห็น
รอยยิ้มอ่อนโยนที่คุ้นเคยบนกล้ามเนื้อใบหน้าทุกมัดของมานพ
ถึงแวตาก็ยังเห็นประกายไม้ขีดไฟเหมือนเดิม แต่มือที่ประกอบ
แขนเขาอย่างทะนุถนอมนั้นก็ทดแทนความรู้สึกผิดที่สบเห็นแวตานั้นได้ เขารู้สึก
พอใจว่ามานพทำตามหน้าที่ แต่นั่นก็เกินพอแล้ว
สำหรับเขา

พอไม่มียาสีฟันประหลาดในกระแสน้ำไหล ชายชราดูเดินเหิน
คล่องแคล่วกว่าที่เขาคาดคิด

“นี่ฉันนอนป่วยอยู่บนเตียงมานานแค่ไหนแล้วล่ะ”

เขาถามผู้ดูแลหนุ่มที่ยังยิ้มให้เขา ที่ยังไม่ตอบคำถาม
ทันที แต่วงกับการระแวงระว่างทางต่างระดับ เพื่อประกอบให้
เขากระเด้งกระเด้งก้าวข้ามเข้าไปในส่วนหลังห้องนอน มีผู้ดูแล
และนักโทษอีกสองสามคู่ที่เข็นรถเข็นกันออกมาข้างนอก
ตอนเกือบบ่ายอย่างนี้ วันนี้แดดจ้าแต่อากาศข้างนอกเย็นสบาย
มองเลยจากกำแพงรั้วลวดหนามและต้นลำดวนจำนวนมากศาล
ออกไป เห็นเป็นทุ่งหญ้าเขียวขจีกว้างไกลมีลำธารใสๆ ไหลเอื่อยๆ
ให้ฝูงจามรีและฝูงแพะภูเขาแทะเล็มหญ้ากันอย่างสบายอารมณ์
สายตาวาวๆ ของชายชรายังเห็นทิวป่าลำดวนสีเหลืองนวลบาน

สะพรั่งกันทั่วหุบเขา ด้านบนยอดเขาทุกยอดมีหิมะปกคลุม บ้านวิมิงสาสร้างบนที่สูง อากาศถึงเย็นสดชื่นและบริสุทธิ์ขนาดนี้ “ก็สักสองปีได้มั้งครับ ที่ท่านเริ่มมีอาการป่วยเหมือน คนรุ่นท่าน กว่าจะรู้ว่าเป็นมะเร็ง ก็เข้าสู่ระยะที่สี่แล้ว”

“คนรุ่นฉันเป็น แล้วคนรุ่นเธอไม่เป็นกันหรือ”

“สักวันทุกคนก็ต้องเป็นครับ แต่ก็เป็นตามวัย ร่างกาย ของคนสูงอายุจะมีความเสี่ยงเยอะกว่าพวกเรา แต่ถึงอย่างนั้น เราก็ต้องตรวจกันตลอด เพื่อนผมหลายคนก็เริ่มเป็นแล้ว จริงๆ ผมก็เป็น แต่ยังไม่ลุกลามเท่าไร พอทำงานได้ ได้ยาได้การรักษา ที่พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ คนหนุ่มสาวเลยยังพออยู่ได้ครับ แค่ต้อง ห้อยบัตรนี้เอาไว้ตลอด”

“บัตรอะไร” ชายชราสงสัย

“บัตรตรวจจริงสิครับ...” มานพควักบัตรห้อยคอที่ระบุชื่อ ตำแหน่งแสดงวงสีเขียวขนาดใหญ่ “มันจะบอกว่าร่างกายรับรังสี สะสมมาแล้วเท่าไรถึงจะเริ่มเป็นอันตราย ถ้ามันเปลี่ยนเป็น สีเหลืองผมต้องหยุดงาน เลี่ยงออกจากที่นี่ไปสักพัก แต่ถ้ามัน เปลี่ยนเป็นสีแดง ผมคงต้องลาออกจากบ้านวิมิงสาไปเลย”

คำอธิบายของมานพยิ่งทำให้ชายชราสงสัย เขาเลยเหลียวไป มองผู้ดูแลหนุ่มคนอื่น ทุกคนมีสายห้อยคออย่างมานพกันทั้งนั้น จะว่าไปหมอเมื่อวานก็มีสายห้อยคอนี้ซ่อนอยู่ในคอเสื้อ

“ทุกคนต้องห้อยบัตรนี้หรือ” ชายชราถาม

“ครับ ทุกคนในประเทศนี้เลย ไม่มีคนไหนไม่ห้อย หลังๆ พวกเราเลยรวมให้ เป็นบัตรประชาชนไปเลย อ้อ แม้แต่เด็กๆ ก็ห้อยนะครับ แต่พวกเด็กเล็กหรือคนที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ จะมีเป็นกำไลข้อมือแทน” มานพอธิบาย ประคองชายชราเดินไปเรื่อยๆ

“อ้อ ฉันคงเป็นคนที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้สินะ ถึงไม่มีบัตร อ้าว แล้วทำไมแขนฉันไม่มีกำไลอะไรนั่นล่ะ” ชายชราเหมือนจะเข้าใจอะไรได้ง่ายขึ้นกว่าเมื่อก่อน แต่เป็นมานพที่ชะงัก เขาเลยต้องหยุดเดินหันไปหาผู้ดูแลหนุ่ม

“ท่านเป็นนักโทษเลยไม่ต้องมีกำไลหรือสายห้อยคอเหมือนพวกเราครับ”

“อ้อ ฉันเป็นนักโทษที่ดูเหมือนจะเป็นอิสระกว่าพวกเธอสินะ อย่างนั้นแล้วโทษของฉันคืออะไรล่ะ” ชายชราคร่ำใจ

“โทษของท่านคือให้มีชีวิตอยู่ในบ้านวิมังสาแห่งนี้ต่อไปเรื่อยๆ” มานพตอบเสียงเรียบ

“ถ้านี่เป็นการลงโทษ คงเป็นการลงโทษที่งดงามที่สุด” ชายชราทอดสายตาไปขึ้นชมวิวด้านหน้า ผูกจามรีกำลังเล็มหญ้า เขียวขจีข้างลำธารกระจกใสไหลเอื่อย

“ทุกอย่างมันอาจจะสวยงามถ้าท่านไม่ได้มองลึกลงไป...” สีหน้าของมานพดูจริงจังขึ้น “...ท่านลองนับสิครับ ว่าจามรีที่ท่านเห็นแต่ละตัวมีกี่เขา”

ชายชราผู้ลี้ภัยหดหู่เล็กน้อยที่ผู้ดูแลหนุ่มขัดอารมณ์สุนทรีย์ แต่เมื่อเขาติดตามคำพูดและเฟื่องสายตายาว ๆ ของเขาไปที่ฝูงจามรีอีกรอบ พินิจโดยละเอียดก็เริ่มสังเกตเห็นความประหลาดบนหัวจามรีแต่ละตัว เขาที่เกินมางอกซ้อนลื้อไปในแนวเดียวกันกับเขาเดิมทั้งสองข้าง มันเลยแลดูแสนปกติเมื่อมองผาด แต่กลับแปลกประหลาดสุดกู่เมื่อมองพิศ

“สี่...จามรีทุกตัวมีสี่ขา” ชายชราตอบมานพ ยังรู้สึกตกตะลึงกับสิ่งที่มองเห็น

“ครับ ข้างในตัวมันมีหัวใจเกินมาอีกดวงด้วย ส่วนใหญ่พวกมันตายตั้งแต่คลอดออกมาจากท้องแม่ ส่วนน้อยแข็งแรงพอโตขึ้นมาใช้ชีวิตได้ ก็มีสี่ขา พวกแพะก็เหมือนกันนะครับ แพะส่วนใหญ่ก็ตายตอนคลอดเหมือนกัน ส่วนที่รอดโตขึ้นมาได้พวกมันทุกตัวก็ตาบอดและเป็นใบ้ ท่านไม่แปลกใจหรือครับ มีแพะในทุ่งตั้งมากมายขนาดนั้น ท่านยังไม่ได้ยินเสียงพวกมันร้องล่ำกัตัว”

สรวงสวรรค์เพริศแพรวปรากฏแง่มุมอัปลักษณ์ในฉับพลันเมื่อเขาติดตามคำพูดของผู้ดูแลหนุ่ม ฝูงแพะเดินเกาะกลุ่มก้อน ไม่มีตัวไหนแตกแถวแตกแนวเลยสักตัว รวบรวมว่าพวกมันต้องใช้สัมผัสที่เหลือคลำทางตามตัวอื่นในฝูงที่ไม่เคยเห็นหน้าอย่างมีดমনกัมหน้าเล็มหญ้าจูด ๆ เคลื่อนไหวไปตามกระแสเพื่อความอยู่รอด ไม่มีปาก ไม่มีเสียง

“เพราะรังสีเธอ” ชายชราปะติดปะต่อเรื่องราวได้ทัน
 “ครับ ก็มันตมภาพรังสีตกค้างทำให้สัตว์ทุกตัวกลายพันธุ์”
 “แล้วทำให้ฉันเป็นมะเร็ง”

“ไม่เฉพาะท่านแต่เป็นพวกเราทุกคน ก็มันตมภาพรังสีทำร้ายดีเอ็นเอในเซลล์ทุกเซลล์ ไม่เลือกที่จะเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทไหน เดินที่ขา มียศถา ยิ่งใหญ่ เล็กจ้อยยังงี้ พวกสัตว์ออกลูกเร็วกว่า ผลลัพธ์เลยแสดงให้เห็นในรุ่นลูกว่ากลายพันธุ์มนุษย์อย่างพวกเรา ที่เป็นกันตอนนี้ก็คือมะเร็ง แต่ไม่ช้าลูกหลานของเรานับจากนี้ก็คงไม่ต่างกัน ส่วนสิ่งมีชีวิตที่ใช้เวลาเติบโตนานกว่านั้น ท่านไม่แปลกใจหรือครับ ว่าบ้านวิม้งสาตั้งกว้างใหญ่ ป่าไม้ในหุบเขาก็ดั้งหลายหมื่นต้น ทำไมท่านเห็นแต่ต้นลำดวน”

คำพูดของมานพทำให้ชายชราฉุกคิด เท่าที่ความทรงจำกระท่อนกระเท็นของเขาจะเอื้ออำนวย เขาไม่เคยเห็นต้นไม้อื่นเลยนอกจากต้นลำดวนออกดอกสีเหลืองนวลเต็มต้น

“ต้นลำดวนมันไม่ได้รับผลกระทบเลยครับ ไม่ใช่เพราะมันปรับตัวเก่งอะไร มันแคื่อยืนหยัดในสิ่งที่มันเป็น มันไม่ยอมเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น บางทีนั่นอาจทำให้มันยังเติบโตได้ ในสถานที่ปนเปื้อนเหมือนที่นี่”

“ใครเป็นคนทำ...” ชายชราสะท้อนใจ “...ใครเป็นคนทำให้รังสีปนเปื้อนสถานที่แห่งนี้ แล้วที่บ้านวิม้งสาตั้งอยู่ที่นี่ แล้ว

ที่ฉันอยู่ที่นี่ ก็...”

ชายชราชะงัก เหมือนเขาปะติดปะต่อคำตอบได้เองในหัว ขึ้นสนิมส่วนหนึ่งแล้ว เป็นมานพที่ปล่อยแขนที่ประคองแล้วยืนย่นส่วนที่เหลือ

“ครับ ท่านทำให้กัมมันตภาพรังสีปนเปื้อนไปในดิน เจือจางในระบบน้ำบาดาล ล่องลอยในอากาศ ตกลงมาพร้อมหิมะและน้ำฝน ผมไม่อยากพูดถึงว่าเกิดอะไรขึ้นกับทุกชีวิตหลังจากนั้น แต่ทุกอย่างมันไม่เหมือนเดิมอีกเลย ท่านและผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ครั้งนั้นเลยต้องมาอยู่ที่นี่ บ้านวิม้งสาแห่งนี้ เพื่อรับผลที่ท่านเคยทำ พวกเราให้ท่านรับผิดชอบแค่นั้นจริงๆ ครับ”

ผู้ดูแลฝรั่งพुरुออกมาทั้งน้ำตา อากัปกริยาของมนุษย์คนเดียวอีกคนที่ชายชราเป็นห่วงมากกว่าตัวเอง ทำให้เขารู้สึกร้ายไปทั้งใจ เท่าที่จำได้ เขาไม่เคยรู้สึกแยแ่ใครเท่านี้เลยด้วยซ้ำที่น่าโมโหคือหัวขึ้นสนิมของเขาจำไม่ได้เลยว่าเขาเคยทั้งร่ำร้องออะไรเอาไว้ ทั้งบาดแผลอะไรเอาไว้ให้กับโลกใบนี้ ทั้งความเจ็บปวดอะไรเอาไว้ให้มานพ คนที่ควรจะประคองเขาเดินต่อไปเรื่อยๆ จนถึงวันสุดท้าย วันสุดท้ายที่มานพอาจจะอดทนรออย่างใจเย็นเพื่อให้เห็นจุดจบของเขาด้วยสองตา แต่สำหรับวันนี้ บ่ายที่สวงามบนสวรรค์จอมปลอมแห่งนี้ ใต้ที่ครอบขังอันเปี่ยมอิสระแห่งนี้ ในบ้านวิม้งสาแห่งการวิเคราะห้ใคร่ครวญแห่งนี้

ชายชราจะใคร่ครวญสิ่งที่ตัวเองเคยทำลงไปได้อย่างไร

ถ้าไม่ถามคำถามสำคัญที่เหมือนจุดเริ่มต้นของทุกคำถามในหัว
ขึ้นสนิมนี้ คำถามสำคัญที่ว่า

“ฉันเป็นใคร...มานพ”

ชายชราวิงวอน ผู้ดูแลหนุ่มปาดน้ำตาแล้วหันมาตอบแล้วว่า

“ไม่เป็นไรครับท่าน เดี่ยวพຽງนี้ท่านก็ลืม...

“...พวกเราทุกคนก็อยากลืมเหมือนกัน...ว่าท่านเคยเป็นใคร”

...

“เธอตั้งใจจะฆ่าฉันใช่ไหม มานพ”

ชายชราที่เขาซังน้ำหน้าหนักหนาถามขึ้นมาในบ่ายวันหนึ่ง
ไม่มีปี่มีขลุ่ย มานพตกใจเลื่อนมือออกจากป้ายชื่อจับพลัน
สิ่งที่เขาซ่อนเอาไว้อยู่ในนั้นไม่มีโอกาสที่จะได้ใช้สักที จนกระทั่ง
วันนี้ เมื่ออาการของชายชราดีขึ้นจนหมอเลิกให้อาหารสำเร็จรูป
ทางสายยาง มือที่ยังมีอ่อนนั้นจะเป็นมือแรกที่ผู้ดูแลอย่างเขาสามารถ
เตรียมอาหารปกติให้ชายชรากินได้ ซงกับน้ำร้อน คนให้เข้ากัน
ป้อนเข้าปากทีละคำ ทีละคำ ไม่ได้ยากเย็นอะไร

“เธอโกรธแค้นฉันขนาดนั้นเลยเหรอ มานพ” มันยังกล้า
ถามคำถามนี้อ่างหน้าไม่อาย

ความทรงจำแสนร้าวรานมากมายเตือนพล่านปะทุข้างใน
หัวขึ้นสนิมของมานพจนยากเกินจะควบคุม

ย้อนกลับไปเมื่อกลีบดอกลำดวนทั้งหลายลอยกลับขึ้นไป
ตรึงแน่นกับฐานรองดอก ฝนโหละเย็นเยียบไหลทวนอากาศขึ้นไป
รวมกับเมฆหะมีนคะนองแปลบปลาบโกรธา ก่อนจะสลายเผยให้
มองท้องฟ้าใต้ดวงตะวันทรงกลดสว่างกระจ่างใส พืชพรรณในป่า
ในสวนในไร่หลากหลายชนิดหลังเทือกเขาอีกฟากเจริญงอกงามดงาม
ละลานตา หิมะยังคงขาวบริสุทธิ์ แม่น้ำลำธารยังคงใสสะอาด
สดชื่น จามรีสองเขาใจเดียวเล็มหญ้าเขียวขจี ผึ้งแพะภูเขาดูใส
แยกย้ายกันไปปิ่นปายเล็มยอดไม้บนชะง่อนผา มหานครศูนย์กลาง
วิทยาการความรู้และการศึกษา มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ตั้งอยู่
ล้อมรอบนครกลางทะเลทราย มีห้องสมุดมหิมาตั้งตระหง่าน
อยู่ใจกลางเมือง เก็บรวบรวมหนังสือทุกภาษา รวมไปถึงภาษา
ที่สาบสูญและภาษาของปัญญาประดิษฐ์ ปัญญาชนจากทั่ว
ทุกสารทิศเดินทางมาแสวงหาความรู้กันที่นี่ ชนนานนามว่าเป็น
ดักคิลาแห่งโลกยุคใหม่ คำถามและคำตอบเดินสวนกันไปมา
ขวกไขว่ เปิดประเด็นปฏิกาวิสนกันอย่างอิสระ ตั้งแต่ริมถนน
ไปจนถึงงานสัมมนาในออডিทอเรียมฮอลล์ ตั้งแต่โหราศาสตร์
ไปจนถึงดาราศาสตร์ ตั้งแต่ปรัชญาไปจนถึงฟิสิกส์ควอนตัม
ตั้งแต่การทรงเจ้าเข้าผีไปจนถึงวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตั้งแต่
ศาสนาไปจนถึงเศรษฐศาสตร์

เพียงแต่ทุกคนถูกห้าม ไม่ให้ตั้งคำถามเรื่องการเมือง
องค์ความรู้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามยุคสมัย แต่ก็มิบังลิ่ง

ที่เปลี่ยนไปเร็วกว่า กระแสลมเปลี่ยนทิศทาง อิศรเสรีถูกโยนทิ้งขว้าง หิมะสีขาวบริสุทธิ์ถูกตั้งแ่งว่ามีมลทิน น้ำใสในลำธารถูกปาวรื่องว่าแปดเปื้อน จนเมื่อผู้คนไม่กล้าส่งเสียง เสียงของแพะภูเขาเลยดังขึ้นเรื่อย ๆ จามรีที่เคยหนักแน่นถูกสวมเขาจนโลเลปันใจให้กับคำลวง เรื่องตอหลดตอแหลถูกกระแสตีฟูให้กลายเป็นเรื่องจริง แพะตัวไหนร้องเสียงดังเกินไปก็จะถูกทำให้หายไปจากฝูงในตอนกลางดึก เดี่ยวพຽ່ງนี้ทุกคนก็ลืม ใครสักคนตั้งใจและปลอบใจตัวเองให้เริ่มเชื่อเช่นนั้น

แต่หนังสือในห้องสมุดไม่เคยลืม ผีของเมื่อนานกริดร้องสะท้อนอดีตก้องผ่านตัวอักษรดึงดูดความสนใจจากนักอ่านหน้าใหม่ ผู้สงสัยใคร่รู้ ผู้ปรารถนาที่จะส่งเสียงแต่ลืมวิธีเปล่งเสียงไปเสียสิ้นแล้ว เสียงแพะภูเขาจึงเริ่มสงบไป เสียงของผู้คนถึงเริ่มกลับมาดังอีกครั้ง แม้จะถูกป้ายสีว่าเป็นคำลวง แต่ความจริงแท้หาวิธีพิสูจน์ตัวเองผ่านข้อความอ้างอิงจากหนังสือเล่มนั้นเล่มนี้ในห้องสมุด แต่หนังสือเล่มไหนที่มีคนอ่านมากๆ ไม่นานหนังสือเล่มดังกล่าวก็ถูกจามรีทำลาย นักซ้อเข้าห้องสมุดมหิมาใจกลางเมืองทั้งหลังถูกเผาอดในเพลิงไหม้ มหาวิทยาลัยสี่มุมเมืองก็ด้วย

พ่อแม่ของมานพอยู่ที่นั่นในคืนนั้น จามรีใจเดียวกับแพะภูเขาตาใส อาลักษณ์สาวกับอาจารย์มหาวิทยาลัย มานพไม่มีทางรู้เลยว่าพ่อแม่จากไปเพราะล้าลัควันขาดใจตายในเพลิงไหม้ หรือถูกฝนโลหะตกใส่ก่อนคนอื่นแล้วถูกทำให้เข้าใจว่า

ถูกไฟคลอก แต่เขาจำได้ว่าถูกพวกญาติๆ รีบพาหนีข้ามเขาออกจากเมือง ฝนโหะเริ่มตกลงมาแล้ว ฤดูนั้นมันไม่เลือกที่จะตกใส่ดอกบานหรือดอกตูม เพราะเสียงของผู้คนเริ่มดังขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งเมื่อเห็นห้องสมุดและมหาวิทยาลัยที่มีความหมายยึดโยงกับเมืองถูกทำลายไป การทำลายนั้นรวดเร็วและมักง่าย ง่ายเสียจนใครสักคนกล้าตั้งดวงอาทิตย์บนฟ้าลงมาแผดเผาผู้คนบนดิน

มานพจำเมฆรูปเห็ดสีส้มแดงหลังแนวเขาที่เขาข้ามมาแล้วคืนนั้นได้ขึ้นใจ จำได้แม้กระทั่งเสียงดังกัมปนาทเหมือนโลกทั้งใบกำลังถูกบดขยี้บิดา จำได้แม้กระทั่งใบหน้าเข้มน้ำเหลืองที่ออกโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจในตอนเช้า รอยยิ้มอย่างอ่อนโยนแจ่มชัดว่า

“เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอุบัติเหตุที่ไม่น่าให้อภัย ขอให้ทุกคนลืมเรื่องเลวร้ายเมื่อวาน แล้วเริ่มวันพรุ่งนี้ไปพร้อมกัน”

มานพจำรอยยิ้มอ่อนโยนนั่นไว้ สาบานว่าจะพยายามยิ้มให้ได้ในแบบเดียวกัน

เด็กชายมานพ เติบโตขึ้นมาบนความแร้นแค้น กากกัมมันตภาพรังสีตกค้าง แทรกซึมบ่อนทำลายทุกอย่างลึกลงไปถึงระดับนิวเคลียสในอะตอม ระดับดีเอ็นเอในเซลล์ ระดับผู้มีอำนาจในรัฐบาล และระดับจิตวิญญาณที่ถูกฉีกกระชากจนไม่เหลือชิ้นดี

พืชพรรณไม่ยอมผลิตดอกออกผล ธัญญาหารแคะแกร็นยืนต้นตาย สัตว์น้อยใหญ่เริ่มคลอดลูกออกมาเป็นสัตว์ประหลาด

เกิดวิกฤตการณ์อาหารขาดแคลน ผู้คนภายใต้รังสีดวงอาทิตย์ดวงเดิมที่ถูกซ้ำเติมด้วยรังสีจากแหล่งใหม่ที่แผ่ออกมาจากทุกหนทุกแห่ง มานพรู้สึกเหมือนตัวเองใช้ชีวิตอยู่ในเตาไมโครเวฟอย่างดีเอ็นเอให้สุกรวมกับจิตวิญญาณพร้อมรับประทาน เป็นอาหารจัดใส่จานถวายให้ฝูงนกแร้งสองหัวจำนวนมหาศาล ที่บินวนเป็นเงาหะมีนหมิพรอยู่เต็มท้องฟ้า ไม่ให้แสงแห่งความหวังใดๆ ส่องผ่านลงมาได้

ผู้คนเริ่มเจ็บป่วยกระเสาะกระแสะ มานพเห็นคนมากมายล้มลงขาดใจตายไปต่อหน้า แล้วก็เห็นคนจำนวนเท่ากันแบกคนแปลกหน้าไร้ลมหายใจเหล่านั้นเข้าไปประกอบพิธีภายในครัวที่บ้าน มานพคิดจะทำเช่นกันกับร่างของญาติที่ช่วยเขาหนีออกมาจากเมือง เขาตั้งเตาเผาปนกิจแล้วด้วยซ้ำ แต่ก็กลับใจทำไม่ลง ยิ่งเห็นใบหน้าเปื้อนยิ้มอ่อนโยนนั่งจิบแชมเปญบนหน้าจ่อ เขายังเจ็บแค้นเข้าไปใหญ่ เขาเคยดฉันท์ร่างบวมท้วมพุงพลุ้ยอ้วนอ้วนมืออาหารเต็มโต๊ะทุกมื้อ ต่างกับเขาและชาวเมืองที่ผอมแห้งเหี่ยวโหยใส่กิวจนถึงขั้นต้องประกอบอาหารกินกันเอง

มานพบอกญาติที่เขจัดการประกอบพิธีให้ภายในสวนหน้าบ้านแทนในครัวตามยถากรรม ตัดสินใจแบกกระเป๋าสตางค์ออกเดินเท้าไปตายเอาดาบหน้า คิดในหัวแล้วว่าถ้าอยากมีชีวิตรอดต้องเดินออกไปห่างจากภูเขาสวยงามนี้ไปให้ไกลที่สุด

เดินไปเรื่อยๆ ไร้จุดหมาย ระหว่างนั้นมีคนมากมาย

ออกเดินไปพร้อมกับเขา

เดินไปเรื่อย ๆ จนเท้าแตก ระหว่างนั้นมีคนมากมายกำลัง
โกรธแค้น

เดินไปเรื่อย ๆ หลบหลีกหนีไล่ที่ตกลงมาจากฟ้า ระหว่าง
นั้นมีคนมากมายหาที่หลบฝนไม่ทันแล้วเปียกปอนไปด้วยเลือด

เดินไปเรื่อย ๆ เอาชีวิตให้รอดในแต่ละวัน ระหว่างนั้น
มีคนมากมายนอนทอดร่างให้เขาเดินก้าวข้ามไป

เดินไปเรื่อย ๆ ผ่านต้นลำดวนออกดอกสีนวลสดใสร
หว่างนั้นมีต้นไม้มากมายยืนต้นตายอย่างอเนจอนาถ

เด็กชายเดินไปเรื่อย ๆ จนค่อย ๆ เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว
คนทั้งหลายที่เขาเคยชิงชังค่อย ๆ กลายเป็นนักโทษ ใบหน้าเขื่อนย้ม
สะอิดสะเอียนในหน้าจอนับวันยิ่งหุบลง ในขณะที่มานพและ
ทุกคนเริ่มผินผีกยี้ม พยายามยิ้มกว้างให้มากขึ้นในทุกวัน ตอนที่
เห็นคนเหล่านั้นรับผลกระทบ มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางถึง
ระดับบทลงโทษที่เหมาะสม หลังจากการลงประชามติอันยืดเยื้อ
สถานพินิจบ้านอิทธิบาททั้งสี่หลังเลยถูกสร้างขึ้นใกล้กับสถานที่
ที่มีปริมาณกัมมันตภาพรังสีตกค้างหลงเหลืออยู่ มันถูกเวลา
เบาบางเจือจางไปหลายครั้งชีวิตแล้ว ปลอดภัยพอให้อนุบาล

คนเหล่านั้นมีชีวิตอยู่อย่างยาวนานไปชั่วชีวิต เห็นยวรั้งชีวิตใกล้ฝั่ง เอาไว้ให้ทุกข์ทรมานกับผลที่ตัวเองทำ จงจำเอาไว้ด้วยความทรงจำ ผิดบาปและความรู้สึกผิดชอบชั่วดี

ตามกระบวนการมันอาจจะเหมาะสม แต่มันไม่สอดคล้องตาม ความรู้สึกของมานพ ยิ่งมีข่าวคำวินิจฉัยว่าคนที่ทำให้รอยยิ้ม ของเขาหายไปกำลังจะลืมหุทุกอย่าง เขายังต้องรีบผืนผีกยิ้มให้ กว้างขึ้น อ่อนโยนขึ้น ยอมปิดฝุ่นหนังสือจากกองขี้เถ้าขึ้นมาอ่าน ผีกอบรมวิชาพยาบาลอย่างยากลำบากจนสอบได้เป็นผู้ดูแลผู้ป่วย ยอมดูแลผู้ป่วยผู้ทนทุกข์จากรังสีหลายปีให้มีทักษะชำนาญ จนสามารถสอบคัดเลือกเข้ามาเป็นผู้บริหารบ้านอิทธิบาทได้ ยอมเดินเท้าขึ้นเขาจนเท้าแตกกลับมาสู่จุดหมายเดิม จุดหมาย เดียวเท่านั้นคือบ้านวิมมังสา สถานที่ที่เขาจะมอบรอยยิ้มอ่อนโยน แบบเดิมให้คนที่เคยหุบรอยยิ้มของเขา

...

“เธอตั้งใจจะฆ่าฉันใช่ไหม มานพ” ชายชราที่เขาซังน้ำหน้าหนักหนา ถามย้ำอีกครั้ง

มานพดึงป้ายชื่อออกจากอกซ้าย หักครึ่งให้ผงสีขาวภายใน ซ่องลับร่วงลงไปในห้องงจึกไร้รสชาติ กัดเดิมน้ำร้อน คนให้ เข้ากัน แล้วค่อยป้อนเข้าปากทีละคำ ทีละคำ ไม่น่าจะยากเย็น

อะไรไม่ใช่หรือ ไม่น่าจะต้องลั้งเลอะอะไรไม่ใช่หรือ

แต่มือของมานพกลับลื่นอย่างรุนแรง ตอนยื่นข้อนิ้วจิก
ไกล่ถึงปากชายชรา

“เธอโกรธแค้นฉันขนาดนั้นเลยหรือ มานพ” ชายชรากลม
ย้าคำถามเดิมทั้งน้ำตา นำแปลกที่น้ำตาของมานพก็ไหลพร่างพรู
ออกมาไม่ต่างกัน

“ไม่เป็นไรครับท่าน เดี่ยวพຼ່ງนี้ท่านก็ลืม รับประทาน
ใ้หือร่อยนะครับ ถือว่าผมส่งท่านเข้านอนเป็นวันสุดท้าย”
มานพเสียดสีไม่ต่างจากมือ แต่ก็จ่อข้อนิ้วไ้ไกล่ขึ้นจนเกือบ
จะแตะริมฝีปากที่เริ่มเบะจวนเจียนจะสะอื้นให้

“แต่ฉันยังไม่แปร่งฟันก่อนนอนเลย เธอพาฉันไปแปร่งฟัน
ก่อนได้ไหม มานพ” ชายชราขอร้องทั้งร้องให้

มานพชะงัก ถ้าคิดตามเหตุผลนี่คือสิ่งที่ไม่ควรทำ แม้
ความรู้ของเขาจะเรียกร้อง เขานึกถึงใบหน้าเดียวกันนี้ที่เคยยิ้ม
อย่างเสแสร้งบนหน้าจอ ตอนนั้นเขาได้โอกาสที่จะยิ้มอย่างนั้นแล้ว
รอยยิ้มอย่างสะใจที่ถวิลหาตลอดตั้งแต่เด็กจนโต

แต่ทำไมตอนนี้เขากลับยิ้มไม่ออก หรือเพราะช่วงเวลา
หลายเดือนที่ผ่านมา ที่เขาดูแลชายแก่คนนี้ตั้งแต่นอนติดเตียง
ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ จนแข็งแรงสามารถเดินเหินไปไหนได้
ตามใจ มานพย้อนคิดถึงยาสีฟันที่บิปรอให้ทุกคืนก่อนส่งเข้านอน
คิดถึงการใช้ชวนให้ดูดอกล่ำดวนดอกแรกที่เริ่มผลิดอก คิดถึง

คำถามเดิมที่ถามซ้ำๆ ในทุกวัน รวากับคือคนใหม่ที่ตื่นขึ้นมาเจอเขาในทุกเช้า นี่ก็ถึงหิมะบนยอดเขาที่มานพรู้ดีแน่ใจว่ามีมลทินปนเปื้อนอันตราย แต่ยังเฝ้าชายแก่คนนี้ก็เห็นเป็นสีขาวยริสุทธิ์ไม่มีพิษมีภัย

“นี่ฉันเป็นคนเลวอย่างนั้นหรือ” ชายชราสะอึกสะอื้นถามมานพพยักหน้าทั้งน้ำตา บ้านวิม้งสาสร้างขึ้นมาเพื่อให้มานพไม่ต้องทำแบบเดียวกันกับสิ่งที่ชายชราเคยทำไม่ใช่หรือเพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าของชีวิตมากกว่าการพรากชีวิตไม่ใช่หรือคิดได้ดังนั้นจึงรีบดึงข้อกลับ แต่มือเหี่ยวๆ ที่มีรอยเข็มฉีดยากลับคว้าข้อไปจากมือแล้วัดใจักไรรสชาติแต่เปี่ยมด้วยสารพิษนั้นเข้าปากแล้วกลืนทันที

เป้าหมายที่มานพทุ่มเทมาหลายปีเริ่มเห็นผล ริมฝีปากและปลายลิ้นของชายชราค่อยๆ เปลี่ยนเป็นสีดำนิล

“ขอบคุณที่ดูแลฉันอย่างดีนะมานพ” ชายชราลังเลเสียเป็นครั้งสุดท้าย

ลมหนาววูบหนึ่งพัดลงมาจากยอดเขา ดอกลำดวนสีขาวยาวลทุกดอกร่วงลงจนหมดต้นพร้อมกันหลังจากนั้น ทอดกายทิ้งเปล่าตายบนพื้นโคลนสีดำนิลที่กำลังเยือกแข็ง หิมะบนเปื้อนมลทินสีขาวยริสุทธิ์ตกปกคลุมทับถมบ้านวิม้งสาจนมิด

บัตรห้อยคอของมานพเปลี่ยนเป็นสีแดง

...

“ฉันอยู่ที่ไหน”

ชายชราถาม รู้สึกตัวลืมตาตื่นขึ้นมาหันรีหันขวาง มองไปรอบข้างไม่เจอสิ่งคุ้นเคยสักอย่าง ชายชราคิดว่าจำบางอย่างได้ แต่หลายอย่างกลับเลื่อนราง ทุกอย่างก็ปรากฏขึ้นตรงหน้าดูแปลกใหม่หากแต่แปลกแยกในเวลาเดียวกัน นอกจากต้นลำตวนต้นเดิมที่โดนปุ๋ยหิมะสีขาวตกปกคลุมทั้งต้นอย่างเวทนา ผู้ดูแลหนุ่มท่าทางใจดีคนนี้ก็เป็นที่มาที่เขารู้จักได้และคุ้นเคย

“ฉันอยู่ที่ไหน นพพล” ชายชราอ่านอักษรตัวเบื้องบนป้ายชื่อที่ผู้ดูแลหนุ่มจับขยับให้สายตาพัวเลือนของเขาเห็นได้ชัด แถวๆ ออกซ้าย บัตรห้อยคอของเขายังเป็นสีเขียว

“เราอยู่ที่บ้านวังสา ครับท่าน” เสียงทุ้ม ๆ และสีหน้ายิ้มแย้มนั้นทำให้ชายชราสบายใจอย่างประหลาด

“นี่ฉันเป็นคนเลวอย่างนั้นหรือ” ชายชราถามตะกุกตะกัก นพพลไม่ตอบอะไร ไม่แม้แต่พยักหน้า ชายชราเห็นรอยยิ้มอย่างอ่อนโยนบนใบหน้าพยาบาลหนุ่มวูบหายไปเสียวนิดที่หนึ่ง

“แล้วมานพละ ผู้ดูแลของฉันละ” ชายชรากระวนกระวาย “พี่มานพเรียกหมอมาช่วยชีวิตท่านได้ทัน สารภาพทุกอย่างเลยถูกจับไปแล้วครับ” นพพลตอบอย่างใจเย็น

“แล้วถูกจับไปไหน” ชายชราเสียงลั่น ใจคอไม่ดี

“บ้านฉันนะ ที่เดียวกับผู้ดูแลคนอื่น ๆ ของท่านครับ”

“พวกเขาจะอยู่ที่นั่นอีกนานไหม”

“ก็จนกว่าพี่มานพบกับพยาบาลคนอื่นจะลืมนึกถึงความตั้งใจที่จะทำความผิดได้อย่างสนิทใจครับ”

นพพลอมยิ้มอย่างอ่อนโยนแล้วตอบเพียงแค่นั้น ตอนนั้นเองที่ชายชราจำได้ น้ำตาไหลออกมาเป็นสาย ก้อนแน่นจุกอกเมื่อครุ่นขึ้นมาจ่ออยู่ที่คอหอย จนไม่สามารถพูดคำใด ๆ ออกมาได้อีก

“ไม่เป็นไรครับท่าน เดี่ยวพุงนี้ท่านก็ลืม ตามสบายนะครับ เดี่ยวผมกลับมาป้อนโจ๊กให้ท่านตอนมื้อเที่ยง” นพพลยิ้มอ่อนโยนทั้งท่ายตามหน้าที่ ชายชราจำรอยยิ้มแบบนั้นได้ขึ้นใจ ผู้ดูแลยิ้มให้เขาอย่างนั้นทุกคน

เสียงออดแอดของล้อรถเข็นอาหารขึ้นสนิมค่อย ๆ เคลื่อนออกไปจากห้อง ทั้งให้ชายชราในชุดผู้ป่วยลายเดียวกันกับผ้าห่มนั่งนิ่งหน้าร้อนผ่าวหายใจไม่ทั่วท้องอยู่บนเตียงเหล็กขึ้นสนิมอย่างเนิ่นนาน จ้องมองไปที่ต้นลำดวนไทรกลีบนอกหน้าต่างอย่างเตียวตาย

วิเคราะห์ใคร่ครวญสิ่งที่เคยทำลงไปตลอดชีวิตที่ผ่านมา

...ในบ้านวิมิงสา